

stranami jednáno o tom, že se pro případ sporu podrobují právomoci rozhodčího soudu vídeňské bursy, naopak jest zjištěno, že žalující strana na takovouto úmluvu ani nepomýšlela, podobné úmluvy od převratu v nížádném obchodě neučinila a jediné z nedopatření komptoiristky, ježto tato dotyčný odstavec v tištěných blanketech neškrtila, o ujednaném obchodu vydala vzájemné uzávěrné listy, obsahující právě onen tištěný odstavec o podrobení se zmíněnému bursovnímu rozhodčímu soudu. Ježto pak tyto vzájemné uzávěrky vyhotoveny jsou na tiskopisech žalující strany a tedy podnět k úmluvě takové byl by mohl jediné od strany žalující vyjítí, vyplývá z toho dále, že ani žalovaný na ujednání takové rozhodčí smlouvy nepomýšlel, to tím méně, když ani sám netvrdí, že takový úmysl slovy nebo jiným poznatelným způsobem projevil. Takového projevu vůle bylo by bývalo k uskutečnění smlouvy tím spíše třeba, ježto při nynějších, státním převratem zcela změněných poměrech obchodních a při nynější od dřívějších dob zcela odlišné obchodní zvyklosti, jak rekursní soud správně zdůrazňuje, takový smluvní úmysl nejenom předpokládati nelze, nýbrž docela za nepravděpodobný pokládati dlužno. Jestliže tedy žalovaný, ač sám takového smluvního úmyslu neprojevil a neměl, teprve napotomně z příslušného tištěného odstavce uzávěrného listu takovouto úmluvu pro sebe uplatňuje, když se případ sporu již udál, nelze toto jeho stanovisko uznati za oprávněné již dle zásady poctivosti a víry, dle které právní jednání vykládati jest, a netřeba se v této příčině ani dovolávati zákonných předpisů o omylu § 871 obč. zák., který přece předpokládá, že mezi stranami vůle ke smlouvě aspoň projevena byla.

Čís. 1825.

Notáři jako soudnímu komisaři přísluší rozhodovati o tom, které předměty jest pojeti do pozůstalostního inventáře.

(Rozh. ze dne 12. září 1922, R I 903/22.)

Rekursní soud zrušil k rekursu dědiců opatření notáře jako soudního komisaře, jímž, projednávaje pozůstalost, rozhodl o tom, které předměty jest pojeti do pozůstalostního inventáře, a uložil pozůstalostnímu soudu, by, vykonav potřebné šetření, sám rozhodl o tom, zda sporné předměty patří do pozůstalosti. Důvod y: Dle § 28 a 29 nesp. říz. v doslovu zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. přísluší sice provésti pozůstalostní řízení notářům jako soudním komisařům, ale soudu pozůstalostnímu jest kromě úkonů, v čl. IX. cit. zákona jmenovaných, vyhrazeno rozhodovati o všech otázkách, při projednání pozůstalosti vzniklých, ve smyslu § 27 nesp. říz. A takovou otázkou jest i rozhodnutí o tom, které věci patří do pozůstalostního inventáře. Z toho patrno, že v tomto případě neprávem notář jako soudní komisař rozhodl o tom, zda sporné předměty patří do pozůstalosti, ježto k rozhodnutí o tom byl povolán jediné pozůstalostní soud. Za jmění pozůstalostní dlužno v pochybnosti pokládati ono jmění, v jehož držbě byl zůstavitel v době úmrtí, a přísluší soudu pozůstalostnímu, arcíť bez újmy práv a nároků, které sporem lze uplatniti, by rozhodoval o tom, zdali a pokud ve příčině jednotlivých předmětů

zůstavitel v držbě byl (§ 97 a 104 nesp. říz.). Šetření však, které v tom směru soudní komisař vykonal, je naprosto nedostatečné.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by nehledě k použitému zrušovacímu důvodu, znovu rozhodl o rekursu.

Důvody:

Názor rekursního soudu, že notář nebyl jako soudní komisař oprávněn k opatření, o něž jde, nýbrž, že opatření to mělo zůstat vyhrazeno soudu, nelze uznati správným. § 27 nesp, říz., na něž se rekursní soud k odůvodnění svého názoru odvolává, vymezuje příslušnost soudu pozůstalostního oproti soudu poručenskému (opatrovnickému) uváděje, v kterých případech soud pozůstalostní může samostatně postupovati a usnesení vydávati i v oněch dědických projednáních, na nichž zúčastněny jsou osoby, jsoucí pod poručenskou neb opatrovnickou ochranou jiného soudu, aniž by se musil dožadovati předem schválení tohoto soudu. Naproti tomu stanoví předpis §§ 28 a 29 nesp. říz. v úpravě zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. (čl. IX) výslovně, že notáři jako soudnímu komisaři přísluší zejména sepsovati úmrtní zápis, zapečetiti pozůstalost, prohlásiti poslední vůli, sepsati a odhadnouti jmění....., z čehož vyplývá, že seps inventáře náleží právě k oněm úkonům, které notáři jako soudnímu komisaři přikázány jsou. Je-li však notář povolán ku sepsání inventáře, jest nepochybně také oprávněn, činiti usnesení o tom, které předměty jest v inventář pojeti, jak jasně vyplývá z předpisu §§ 93, 94, 97 a násl. nesp. říz., které stanoví, jak má komisař při sdělení inventáře postupovati, zejména pak z předpisu § 104 nesp. říz., který obsahuje podrobné pravidlo, jak jest se zachovati v příčině věcí, dle udání cizích, anebo věcí zůstavitelových, jež jsou v držení osob třetích, v jeho souvislosti s § 98 nesp. říz., jež komisaři ukládá zjednati si za tím účelem potřebná vysvětlení. Také výpočet úkonů, které dle nového předpisu §§ 28 a 29 nesp. říz. vyhrazeny jsou výlučně soudu, nasvědčuje úsudkem z opaku správnosti tohoto výkladu.

Čís. 1826.

O nároku manžela, by sníženo bylo výživné, jež jest povinen platiti manželce na základě smíru při rozvodu, jest rozhodovati v řízení sporném.

(Rozh. ze dne 12. září 1922, R I 966/22.)

Smírem ze dne 4. června 1921, uzavřeným v rozvodovém sporu, zavázal se manžel platiti manželce výživné 400 Kč. Žádosti jeho, by výživné bylo sníženo, soud první stolice vyhověl, rekursní soud žádost odmítl. Důvody: Úpravu vyživovacích povinností manžela vůči manželce jest provésti sporem u soudu dle § 50 odstavec druhý čís. 3 j. n. příslušného. Neměl proto prvý soudce snižovati výživné stěžovatelky v řízení nesporném, a měl žádost manžela dle § 42 odstavec prvý a čtvrtý j. n. odmítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.